

Utenos Dauniškio gimnazijos 2023-2024 mokslo metų
pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo plano
priedas Nr. 3
(Utenos Dauniškio gimnazijos direktoriaus 2023-09-07
įsakymo Nr. V-86 redakcija)

Mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Utenos Dauniškio gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau tekste – aprašas) reglamentuoja mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą, vertinimo proceso dalyvius ir jų vaidmenis.

2. Apraše aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, tėvų (rūpintojų) informavimo tvarka.

3. Vertinimo tvarkos aprašas sudarytas vadovaujantis Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 31 dienos įsakymu Nr. V-1125 „Dėl mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-570 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija).

II SKYRIUS VERTINIMO TIKSLAI IR BŪDAI

4. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslai:

4.1. padėti mokytis. Vertinimas ugdymo procese skirtas informacijai apie mokinių pasiekimus kaupti. Sukaupta informacija padeda suprasti, kaip formuojasi prasminiai ryšiai tarp mokinio turimos ir naujai įgytos patirties, apmąstyti mokymosi eigą, sėkmių ir nesėkmių priežastis. Šios informacijos pagrindu mokytojo teikiamas grįžtamasis ryšys padeda mokiniui kryptingai mokytis bei įveikti nesėkmes. Šis tikslas įgyvendinamas kasdienio ugdymo praktikoje, taikant įvairias vertinimo bei įsivertinimo strategijas bei metodus;

4.2. pripažinti ir sertifikuoti rezultatus. Šiuo tikslu siekiama nustatyti mokinių mokymosi pasiekimų lygį pasibaigus tam tikram mokymosi laikotarpiui (trumpesnės trukmės mokymosi etapui, pusmečiui, baigus programos dalį arba visą programą). Šiam tikslui pasiekti kaupiama informacija apie mokinio pasiekimus konkrečiu laikotarpiu;

4.3. valdyti ugdymo proceso kokybę. Šis tikslas orientuotas į gimnazijos veiklos tobulinimą ir yra būtinas gimnazijos sprendimams priimti. Ugdymo proceso kokybę lemia įvairūs veiksniai, kuriems nustatyti būtina apdoroti didesnės imties duomenis taikant statistinę analizę, darant išvagas apie nustatytų tendencijų priežastis, ryšius su kitais veiksniais ir galimus sprendimo būdus.

5. Aprašo 4 punkte įvardintiems mokymosi pasiekimų vertinimo tikslams įgyvendinti naudojami šie vertinimo būdai:

5.1. **formuojamasis vertinimas** užtikrina svarbiausio mokinių pasiekimų vertinimo tikslo – padėti mokytis – įgyvendinimą. Formuojamasis vertinimas apibrėžiamas kaip cikliškas mokymo(si) metu gaunamos mokymosi informacijos panaudojimas tolesniam mokymui ir mokymuisi planuoti ar koreguoti. Pažymiai vertinant formuojamuoju būdu nerašomi. Formuojamasis vertinimas apima:

5.1.1. esamos mokymosi situacijos diagnozavimą, siekiant tikslingai pasirinkti tinkamą mokymo strategiją, mokymosi turinį, mokinių veiklą ir kt.;

5.1.2. sąlygų mokiniams mokytis ir pademonstruoti, ką jie išmoko, sudarymą, leidžiančių kiekvienam mokiniui atskleisti savo potencialą;

5.1.3. tolesnį mokymąsi, stimuliuojančio grįžtamojo ryšio teikimą. Grįžtamasis ryšys turi būti konkretus ir orientuotis į mokinio atliekamą užduotį, jis turi teikti kokybinę informaciją, galinčią padėti mokiniui geriau atlikti jo darbą;

5.1.4. sąlygų mokiniams mokytis su bendraklasiais ir iš bendraklasių užtikrinimą. Mokymasis yra socialinė ir kultūrinė praktika, todėl mokiniai daug išmoksta vieni iš kitų, nes bendraudami su bendraamžiais yra atviresni, nepatiria baimės ir nerimo jausmo;

5.1.5. mokinių skatinimą permąstyti savo mokymosi patirtį ir įsivertinti pasiektą rezultatą. Mokymasis yra sąmoninga mokinio veikla, todėl mokytojas turėtų aktualizuoti mokymosi turinį, padėti mokiniui atrasti asmeninę mokymosi prasmę;

5.2. **apibendrinamasis vertinimas** siejamas su mokymosi pasiekimų pripažinimu, juo siekiama nustatyti atliktos užduoties ir veiklos kokybę tam tikro standarto atžvilgiu. Apibendrinamasis vertinimas visuomet atliekamas pasibaigus tam tikram mokymosi etapui. Instituciniu lygmeniu išskiriamas gimnazijos vidinis ir išorinis apibendrinamasis vertinimas;

5.2.1. gimnazijos vidinis apibendrinamasis vertinimas skirstomas į trumpesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokiniai atsiskaito už sutartos apimties mokymosi laikotarpį, ir ilgesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokytojas apibendrina ilgesnio periodo rezultatus ir įvertina mokinio darbą per pusmetį arba mokslo metus. Apibendrinamajam vertinimui naudojami pažymiai, pasiekimų lygiai arba kiti simboliai. Tinkamai įgyvendinamas apibendrinamasis vertinimas turi:

5.2.1.1. būti prasmingas – visos suinteresuotos pusės, įskaitant mokinius ir jų tėvus (rūpintojus), turi aiškiai suprasti, kokia mokymosi rezultatų prasmė, ką reikia gauti mokymosi rezultatai, ką reikėtų daryti toliau;

5.2.1.2. atitikti švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamose bendrosiose programose suformuluotus tikslus, apibrėžiančius, ką mokiniai turi mokėti, suprasti ir gebėti atlikti naudodami įgytas žinias;

5.2.1.3. remtis kriterijais ir pasiekimų lygių aprašais. Siekdami mokinių mokymosi rezultatų palyginamumo, mokytojai turi vienodai interpretuoti pasiekimų lygių reikalavimus;

5.2.1.4. sudaryti galimybę išmokti. Mokiniais prieš atsiskaitymą, vertinamą pažymiu turėtų būti sudarytos sąlygos išmokti tai, kas bus vertinama, ir gauti grįžtamąjį ryšį apie tai, kaip jiems sekasi;

5.2.1.5. tikrinti mokinių mokymosi pažangą kelis kartus ir skirtingais vertinimo įrankiais; sprendimas apie mokinių gebėjimus turi būti grįstas daugiau nei vienu vertinimo būdu;

5.2.1.6. vadovautis aiškia vertinimo skale. Ji turi būti suprantama visoms suinteresuotoms pusėms;

5.2.1.7. remtis įrodymais. Pažymiai turi būti grįsti mokymosi įrodymais, sukauptais per tam tikrą laikotarpį;

5.2.1.8. vertinti už tai, ką mokinys atliko, o ne už tai, ko neatliko;

5.2.2. išorinį apibendrinamąjį vertinimą organizuoja Nacionalinė švietimo agentūra, vykdanči pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimus ir valstybinius brandos egzaminus.

III SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO LYGMENYS

6. Vertinimas gimnazijoje įgyvendinamas asmeniniu (mokinio), tarpasmeniniu (kelių mokinių), bendruomeniniu (klasės ir gimnazijos) ir nacionaliniu lygmenimis, kurie dera tarpusavyje ir sudaro bendrą sistemą:

6.1. asmeninis (mokinio) lygmuo apima mokinio konkrečių mokymosi pasiekimų įsivertinimą. Įsivertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Įsivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į individualius mokinio poreikius, polinkius bei galimybes. Mokinių įsivertinimas ir ilgalaikis pažangos stebėjimas ugdo savivaldaus mokymosi gebėjimus;

6.2. tarpasmeninis (kelių mokinių) lygmuo apima mokinių tarpusavio įsivertinimą pagal konkrečias kompetencijas. Į(si)vertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Įsivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokinių tarpusavio santykius, darbo mažesnėse ar didesnėse grupėse patirtį, grupių dinamiką ir kitas svarbias porų ir / ar grupių charakteristikas;

6.3. bendruomeninis klasės lygmuo apima mokytojo planuojamą ir įgyvendinamą mokinių pasiekimų vertinimą, siekiant visų trijų tikslų – padėti mokytis, pripažinti ir sertifikuoti rezultatus, valdyti mokymosi(si) kokybę. Mokinių pasiekimų vertinimo būdai, metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokymo(si) tikslus, konkretaus mokomojo dalyko specifiką. Siekdamas adekvataus ir veiksmingo kompetencijų vertinimo, mokytojas atsižvelgia į visos klasės ir kiekvieno mokinio poreikius, polinkius bei galimybes ir prasmingai derina visus vertinimo būdus. Mokytojai įgyvendina kompetencijomis grįstus uždavinius pasiūlydami mokiniams atlikti turtingas užduotis, atskleidžiančias kompetencijų raišką;

6.4. bendruomeninis gimnazijos lygmuo apima gimnazijos pedagoginės bendruomenės sukurtą ir sutartą vertinimo sistemą ir tvarką, derančią su nacionalinio lygmens dokumentais. Siekdami diegti mokslu grįstą pažangią mokinių pasiekimų vertinimo praktiką, gimnazijos pedagoginės bendruomenės nariai bendradarbiaudami tobulina profesines kompetencijas, kolegialiai priima sprendimus, drauge kuria bei palaiko vertinimo kultūrą bendruomenėje;

6.5. nacionalinis lygmuo apima išorinį vertinimą, vykdomą išsilavinimui patvirtinti, bei mokymosi pasiekimų stebėseną, mokymosi duomenų analizę, išvadų darymą bei rekomendacijų teikimą siekiant geresnės ugdymo kokybės.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

7. Įvairiapusė ir dinamiška kompetencijos apibrėžtis suponuoja, kad kompetenciją galima pamatyti, t. y. atpažinti konkrečioje veikloje. Turingas gimnazijos gyvenimas užtikrina, kad mokiniai ugdomi kompetencijas atlikdami užduotis pamokų metu ir dalyvaudami kitose ugdomosiose veiklose. Todėl, vertindami mokinių įgytas kompetencijas, mokytojai vadovaujasi nuostata, kad:

7.1. ugdant mokinių kompetencijas dalyku, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais;

7.2. mokinių kompetencijos, įgytos dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse ir kitose ugdomosiose veiklose, vertinamos kaupiant mokinio veiklų aplanką, fiksuojant mokinių pasiekimų informaciją dienyne ar kitais būdais.

8. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojami formuojamojo ir gimnazijos vidinio apibendrinamojo vertinimo būdai. Formuojamasis mokinio įgytų kompetencijų vertinimas skatina individualią pažangą ir kompetencijų ugdymą, todėl jam ugdymo procese skiriama daugiausia laiko ir dėmesio. Sukaupta informacija ir kiti mokinių įgytų kompetencijų įrodymai tam tikro mokymosi etapo pabaigoje apibendrinami pažymiu, pasiekimų lygiu, žodiniu ar rašytiniu komentaru.

9. Planuojant mokinių įgytų kompetencijų vertinimą numatomas mokymosi kelias, vedantis ugdymo siekinių link: pradedama nuo ugdymo siekinio identifikavimo ir jo suskaidymo į mažesnius žingsnius, kurie mokiniams padėtų artėti prie iš(si)kelto tikslo, po to planuojamas mokymosi turinys, numatant mokymosi užduotis ir parenkant veiklas:

9.1. ugdymo siekinių numatymas. Vadovaujantis bendrosiomis programomis ir atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius, klasės kontekstą ir gimnazijos kultūrą, apibrėžiami konkretūs ugdymo siekiniai;

9.2. mokymosi žingsnių ir požymių planavimas. Numatoma, kokie mokymosi požymiai parodys, kad mokiniai, sėkmingai įveikdami mažesnius žingsnius, kryptingai juda link užsibrėžto siekinio;

9.3. mokymosi užduočių ir veiklų parinkimas. Mokinių įgytų kompetencijų ugdymo pagrindas yra prasmingos veiklos ir turtingos užduotys. Jomis laikomos probleminės, tiriamosios, analitinės, projektinės ir kt. užduotys bei veiklos. Joms įgyvendinti pasitelkiami įvairūs mokymosi šaltiniai bei aplinkos, svarstomi mokiniams aktualūs klausimai bei problemos ir mokomasi skirtingose aplinkose. Jų išdava – mokinių priimti ir praktiškai taikomi sprendimai. Tokio pobūdžio užduotys ir veiklos ugdo aukštesnio lygmens mąstymą, padeda užtikrinti dermę tarp ugdymo siekinių, mokymosi veiklų bei vertinimo.

10. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti svarbus veiksmingas grįžtamasis ryšys. Tai yra mokiniui teikiama informacija apie jo pasiekimus ir mokymosi kelią ugdymo (pamokų) metu ir dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse bei kitose gimnazijos ugdomosiose veiklose. Grįžtamasis ryšys yra abipusis. Teikdami grįžtamąjį ryšį mokytojai palaiko mokinius, skatina būti atvirus, ieškoti, nebijoti klysti. Mokiniui svarbu sužinoti, ką ir kaip jam reikėtų tobulinti savo mokymosi procese, kad darytų pažangą ir gerėtų jo mokymosi pasiekimai:

10.1. grįžtamasis ryšys turi būti teikiamas įvairiomis formomis (žodžiu, raštu, neverbaline kalba) ir skatinti mokinį pasitikėti savo jėgomis, siekti geresnių rezultatų, motyvuoti mokytis;

10.2. gimnazijoje yra susitarta dėl bendrų principų teikiant grįžtamąjį ryšį, kad būtų laikomasi vienodo sisteminio požiūrio;

10.3. grįžtamasis ryšys gali būti teikiamas pasitelkiant vertinimo įrankius, fiksuojančius kompetencijos augimą, pvz.: kompetencijų liudijimo aplankus; pasiekimų aprašus; mokinių įsivertinimo aprašus; mokinių socialinių veiklų stebėjimo aprašus; klausimynus (atvirų klausimų ir klausimų su atsakymais pasirinkimu) ir kt.;

10.4. mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti gali būti pasitelkiamas ir kaupiamasis vertinimas, sudarantis galimybes kaupti išsamią informaciją apie kompetencijų pokyčius ilgesnėje laiko atkarpoje bei panaudoti ją grįžtamajam ryšiui teikti. Kaupiamasis vertinimas turi remtis mokytojo kokybiniais pastebėjimais apie mokinio daromą pažangą, fiksuojamais mokytojui patogia forma, kuriais remdamasis prireikus jis galėtų pagrįsti savo sprendimą apie galutinį apibendrintą mokinio pasiekimų vertinimą.

11. Pažymys yra konstatuojamojo pobūdžio grįžtamojo ryšio forma. Tačiau mokinio įgytų kompetencijų vertinimas pažymiu nėra vyraujanti praktika, nes toks vertinimas nenurodo tolesnio mokymosi perspektyvų mokiniui. Dažnas mokinių pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimas pažymiais ar kitais simboliais ir jų vidurkio skaičiavimas iškreipia mokinio mokymosi paveikslą, kai ankstesnės klaidos ar nesėkmės daro įtaką bendram vertinimui net ir tuo atveju, kai mokinys likviduoja buvusias spragas. Tai neigiamai veikia mokinių mokymosi motyvaciją, trukdo mokymosi įgūdžiams nuosekliai formuotis. Skatinant individualią pažangą, didesnę vertę už pažymį turi mokytojo pastebėjimai apie atliktos užduoties kokybę ir rekomendacijos dėl užduoties atlikimo tobulinimo.

V SKYRIUS MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMAS

12. Vertinimo rezultatų panaudojimą nusako vertinimo tikslas, todėl užtikrinama, kad rezultatai, gauti vertinant mokinių pasiekimus pasirinktu būdu, būtų naudojami pagal paskirtį, ugdymo procesui tobulinti: padėti mokytis, patvirtinti rezultatus ir išsilavinimą, stebėti ir valdyti ugdymo kokybę.

13. Formuojamuoju būdu vertinamas kasdienis mokymasis ir mokinio pažanga, kurio metu sukaupiama informacija naudojama kasdieniam mokymosi procesui stebėti, planuoti ir jį tobulinti. Tai kokybinio pobūdžio informacija, todėl vengiama ją transformuoti į pažymius ar kitus skaičiais reiškiamus įvertinimus.

14. Vertinant pasiekimus apibendrinamuoju būdu, mokinių rezultatai yra naudojami mokinio pasiekimų lygiui nustatyti, užfiksuoti ir vėliau panaudoti rezultatams įskaityti ir įgytam išsilavinimui patvirtinti.

15. Nacionalinių ir tarptautinių pasiekimų patikrinimų rezultatai naudojami gimnazijos rezultatams stebėti ir ugdymo kokybei užtikrinti, reikiamiems vadybiniais sprendimams priimti.

VI SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO PRINCIPAI

16. Mokinių pasiekimų vertinimo esmė – padėti mokiniui mokytis ir tobulėti. Mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas atvirumu, nešališkumu, visų gimnazijos bendruomenės narių bendravimu ir bendradarbiavimu.

17. Vertinant mokinių pasiekimus laikomasi nuostatos, jog kiekvienas mokinys gali augti ir tobulėti, kai jam sudaromos jo poreikius atitinkančios sąlygos bei teikiama reikalinga pagalba.

18. Vertinami yra mokinių pasiekimai, todėl vertinimas neturi būti suprantamas kaip apdovanojimo ar drausminimo priemonė. Mokinių užduočių neatlikimo (nepateikimo) atvejais vadovaujamosi Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“.

19. Mokinių pažanga skatinama asmeninio tobulėjimo, o ne būti geresniam už kitą siekiu. Gimnazijos vertinimo kultūra neorientuota į mokinių konkurencijos tarpusavyje skatinimą, todėl vengiama mokinių lyginimo tarpusavyje.

20. Mokytojas, planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:

20.1. vadovaujasi Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“;

20.2. ugdymo procese taiko adekvačius mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo metodus;

20.3. kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;

20.4. kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;

20.5. nuolat reflektuoja savo mokymo, mokinių mokymosi pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimo praktikas, jų pridėtinę vertę kiekvieno mokinio mokymuisi;

20.6. tobulina instrumentus, padedančius įvertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir įgytas kompetencijas;

20.7. aptaria su mokiniais akademinio sąžiningumo klausimus ir galimas pasekmes nesilaikant sąžiningumo principo;

20.8. principingai reaguoja į mokinių nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, naudojimas pašaline pagalba atsiskaitymų metu ir pan.;

20.9. teikia informaciją ir išsamiai paaiškina tėvams (rūpintojams) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir problemas;

20.10. vertinimo proceso metu gerbia mokinių privatumą ir išlaiko konfidencialumą;

20.11. tinkamai tvarko mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo duomenis.

VII SKYRIUS VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

21. Apibendrinamasis vertinimas:

21.1. vertinimo informacijai užrašyti naudojami pažymiai (10 balų vertinimo sistema), komentarai, kaupiamieji darbai ir vertinimai;

21.2. balų reikšmė:

Pažymys	Teisingų atsakymų apimtis procentais	Pasiekimų lygis
10 - puikiai	95 - 100	Aukštesnysis
9 - labai gerai	85 - 94	
8 - gerai	75 - 84	Pagrindinis
7 - pakankamai gerai	65 - 74	
6 - vidutiniškai	55 - 64	Patenkinamas
5 - patenkinamai	45 - 54	
4 - pakankamai patenkinamai	31 - 44	Slenkstinis
3 - nepatenkinamai	15 - 30	Nepatenkinamas
2 - blogai	1-14	
1 - labai blogai	0	

22. Mokomųjų dalykų, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų vertinimas:

22.1. mokomieji dalykai vertinami pažymiu, išskyrus:

22.1.1. dorinį ugdymą (vertinama įskaita);

22.1.2. gyvenimo įgūdžius (vertinama įskaita);

22.1.3. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės fizinio ugdymo pratybas (vertinama įskaita);

22.1.4. integruotą technologijų programą, meninę raišką ir dalykų modulius (kadangi tai- ne atskiri dalykai, o programų dalys, jų mokymosi pasiekimai įskaitomi į dalykų pasiekimus. Apskaita dienyuose vykdoma integruojant į dalyko mokymo apskaitą);

22.2. dalyko mokytojai vertinimo kriterijus mokiniams pateikia per pirmąsias pamokas rugsėjo mėnesį;

22.3. mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama pasiekimus vertinti tokiu dažnumu per pusmetį:

22.3.1. jei dalykui mokyti skirta 1 savaitinė pamoka, vertinama ne mažiau kaip 3 pažymiais;

22.3.2. jei dalykui mokyti skirtos 2 savaitinės pamokos, vertinama ne mažiau kaip 4 pažymiais;

22.3.3. jei dalykui mokyti skirtos 3 ir daugiau savaitinių pamokų, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais.

23. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos, už kurias rašomas pažymys:

23.1. **kontrolinis darbas:**

23.1.1. tai - žinių, gebėjimų, įgūdžių demonstravimas arba mokinių žinioms, gebėjimams, įgūdžiams patikrinti skirtas ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 min.;

23.1.2. per dieną I-II klasių mokiniams gali būti 1 kontrolinis darbas, III-IV klasių – 2 kontroliniai darbai; apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę;

23.1.3. sudarant III-IV klasių individualius ugdymo planus, nurodoma numatoma kontrolinio darbo data, I-II klasių mokinių kontroliniai darbai pažymimi klasių tvarkaraščiuose;

23.1.4. sutapus kelių dalykų kontrolinio darbo laikui, pirmenybė rašyti kontrolinį darbą teikiama mokomajam dalykui, kurio yra mažiau savaitinių pamokų;

23.1.5. pirmą dieną po mokinių atostogų kontrolinis darbas nerašomas;

23.1.6. sudarant kontrolinio darbo užduotis rekomenduojama laikytis eiliškumo: nuo lengvesnių užduočių eiti prie sunkesnių. Pagal užduočių sunkumą diagnostinės užduotys turėtų būti rengiamos stengiantis laikytis tokių proporcijų: slenkstinis lygmens užduočių – 15 proc., patenkinamo – 25 proc., pagrindinio – 40 proc., aukštesniojo – 20 proc. Prie užduočių rekomenduojama nurodyti vertinimo taškus;

23.1.7. kontrolinio darbo atlikimas įvertinamas per dvi savaites. Lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai rašinius įvertina per 3 savaites. Darbų įvertinimai įrašomi į tą dienyno dieną, kai buvo rašomas darbas;

23.1.8. mokiniui, praleidusiam kontrolinį darbą, įrašoma „n“. Mokinys, dėl pateisinamų priežasčių nedalyvavęs kontroliniame darbe, mokytojo nurodytu laiku parašo kontrolinį darbą. Neatvykus atsiskaityti rašomas „1“ (labai blogai, neatliko užduoties) bei komentaras. Jei mokinys nedalyvavo kontroliniame darbe be pateisinamos priežasties, atsiskaityti už kontrolinį darbą jam teisė nesuteikiama, vertinama dienyne „1“ (labai blogai, neatliko užduoties) bei komentuojama;

23.1.9. jei 40 proc. ar daugiau klasės ar laikinosios grupės mokinių kontrolinio darbo įvertinimai yra nepatenkinami, mokytojas padeda mokiniams likviduoti spragas, parengia naują darbą, mokiniai, kurie buvo gavę neigiamą įvertinimą, kontrolinį darbą perrašo;

23.1.10. jei kontrolinio darbo metu mokinys elgiasi nesąžiningai, naudojasi neleistinomis priemonėmis ir pan., mokiniui rašomas „1“ (labai blogai, nesąžiningai atliko užduotį). Toks kontrolinis darbas neperrašomas;

23.1.11. lietuvių kalbos, užsienio kalbų, matematikos, chemijos, fizikos kontroliniai darbai neperrašomi, gauti įvertinimai įrašomi į dienyną. Jei mokinio netenkina kitų dalykų (išskyrus lietuvių, užsienio kalbų, matematikos, chemijos, fizikos) kontrolinių darbų įvertinimai, jis gali pasiruošti ir vieną kartą darbą perrašyti mokytojo nurodytu laiku. Gautas naujas įvertinimas įrašomas į dienyną, buvęs įvertinimas panaikinamas;

23.2. apklausa raštu:

23.2.1. darbas raštu trunka mažiau nei 30 min. Apklausa atliekama ne daugiau kaip iš dviejų pamokų medžiagos. Darbų patikrinimą mokytojas vykdo pasirinktinai: tikrinami visų mokinių ar tik dalies mokinių darbai;

23.2.2. darbai grąžinami ir su rezultatais mokiniai supažindinami ne vėliau kaip per savaitę;

23.2.3. apklausos pažymys įrašomas į dienyną arba į kaupiamąjį vertinimą mokytojo sprendimu, iš anksto suderinus su mokiniais;

23.2.4. mokiniai, praleidę apklausą, atsiskaito mokytojo nuožiūra;

23.2.5. apie apklausą mokiniai informuojami prieš 1 pamoką;

23.3. apklausa žodžiu:

23.3.1. apie apklausą mokiniai informuojami prieš 1 pamoką;

23.3.2. praleidus pamoką be priežasties, mokytojas turi teisę kitą pamoką mokinį kviešti atsakinėti;

23.3.3. apklausos rezultatų motyvuotas įvertinimas įrašomas į dienyną arba į kaupiamąjį vertinimą mokytojo sprendimu, iš anksto suderinus su mokiniais;

23.4. interpretacija, rašinys, kūrybinis darbas:

23.4.1. rašomieji kontroliniai darbai, rašomi 1-2 pamokas, apie juos pranešama prieš 2 savaites, data tikslinama prieš savaitę;

23.4.2. darbai grąžinami ir įvertinimai paskelbiami per 3 savaites nuo parašymo dienos;

23.4.3. rašomieji darbai įtraukiami į kontrolinių darbų grafiką;

23.5. laboratoriniai ir praktikos darbai:

23.5.1. laboratoriniai darbai, trunkantys ne mažiau kaip 35 min., jų metu tikrinami mokinių gebėjimai teorines žinias taikyti praktikoje;

23.5.2. apie laboratorinį (praktinį) darbą pranešama ne vėliau kaip prieš vieną pamoką;

23.5.3. laboratoriniai (praktikos) darbai chemijos, fizikos ir biologijos pamokose gali būti vertinami pažymiu, įvertinimai paskelbiami per savaitę nuo parašymo dienos;

23.5.4. mokinys, neatvykęs į laboratorinį (praktinį) darbą, atsiskaito mokytojo nuožiūra;

23.6. **praktiniai informacinių technologijų darbai:**

23.6.1. darbai, skirti įtvirtinti mokinių žinias bei atitinkamus įgūdžius;

23.6.2. praktinio darbo trukmė nustatoma mokytojo nuožiūra priklausomai nuo temos ir vertinamų kompetencijų (30 min. ir daugiau);

23.6.3. praktinio darbo metu mokinys gali naudotis informacijos šaltiniais;

23.6.4. praktinio darbo įvertinimas mokytojo nuožiūra gali būti įrašomas į dienyną (atsiskaitymo už temą darbas), gali būti kaip kaupiamąjo darbo dalis (trumpalaikis įtvirtinimo darbas).

Apie vertinimo formą mokiniai informuojami iš anksto;

23.6.5. apie praktinį atsiskaitymo darbą mokytojas informuoja mokinius prieš savaitę;

23.6.6. už praktinį atsiskaitymo darbą mokinys, nedalyvavęs jame arba gavęs neigiamą įvertinimą, privalo atsiskaityti su mokytoju suderintu laiku;

23.6.7. praktinį atsiskaitymo darbą, kurio įvertinimas netenkina mokinio, mokinys gali tobulinti, suderinęs su mokytoju;

23.7. **praktiniai-kūrybiniai darbai:**

23.7.1. praktiniai-kūrybiniai darbai skiriami ugdyti mokinių gebėjimus teorines žinias pritaikyti praktikoje. praktinės-kūrybinės užduoties atlikimo laikas priklauso nuo darbo sudėtingumo;

23.7.2. praktiniai-kūrybiniai darbai tikrinami ir vertinami pagal bendrus reikalavimus:

23.7.2.1. ar sugeba savarankiškai išsirinkti užduočiai reikalingus darbo įrankius, įrenginius, mašinas, ruošinius ir medžiagą; stebėti paruošiamųjų darbų nuoseklumą;

23.7.2.2. ar mokiniai turi pakankamai teorinių žinių bei praktinių gebėjimų, kad galėtų savarankiškai teisingai ir racionaliai atlikti užduotą praktinį-kūrybinį darbą;

23.7.2.3. kaip planuoja savo praktinį-kūrybinį darbą;

23.7.2.4. kaip pasiruošia savo darbo vietą ir įrankius;

23.7.2.5. ar sugeba naudotis papildoma technine ir technologine dokumentacija;

23.7.2.6. kaip atlieka pagrindinį praktinį darbą;

23.7.2.7. kaip dirbdami laikosi darbų saugos, sanitarijos bei higienos reikalavimų;

23.7.2.8. kaip tiksliai pagamintas dirbiny, jo dalys, ar atitinka brėžiniuose nurodytus matmenis;

23.7.2.9. kaip laikosi darbo drausmės, kaip baigia darbą ir susitvarko darbo vietą;

23.7.2.10. kaip mokiniai parašo ir atlieka darbo ataskaitas, susumuoja darbo rezultatus ir juos apibendrina;

23.8. **projektiniai darbai:**

23.8.1. rengiami iš vienos temos, bet gali būti integruoti;

23.8.2. apie projektinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę;

23.8.3. trumpalaikį projektą gali atlikti 1 mokinys arba grupelės po 2-3 mokinius;

23.8.4. galutinis vertinimas susideda iš vertinimų:

23.8.4.1. už atsakymą į temą, pateiktą medžiagą, darbo estetiškumą;

23.8.4.2. už darbo pristatymą;

23.8.5. kiekviena dalis vertinama dešimtbalės sistemos pažymiu ir vedamas aritmetinis vidurkis, galutinis pažymys įrašomas į dienyną;

23.9. **referatai:**

23.9.1. mokiniai per pusmetį gali rašyti pasirinkta ar nurodyta tema tik 1 mokomojo dalyko referatą (suderinus su dėstančiu mokytoju);

23.9.2. pristacius referatą, jo įvertinimas įrašomas į dienyną;

23.10. **dalyvavimas olimpiadose, konkursuose, varžybose, bandomuosiuose egzaminuose:**

23.10.1. už užimtas prizines vietas mokyklinėse olimpiadose rašomas 10;

23.10.2. už dalyvavimą, užimtas prizines vietas rajoninėse, respublikinėse, tarptautinėse olimpiadose, konkursuose ir varžybose, patvirtintuose Lietuvos respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. V-936, rašoma 10;

23.10.3. už bandomąjį egzaminą darbą vertinama dalykinės metodinės grupės nuožiūra;

23.11. **kaupiamasis vertinimas:**

23.11.1. kaupiamasis vertinimas – tai informacijos, apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas, kai mokinys už per pamoką pasiektą pažangą ar namų darbų atlikimą gauna susitartą taškų skaičių:

23.11.2. kaupiamojo vertinimo tikslas – skatinti mokymosi motyvaciją;

23.11.3. mokytojas paaiškina mokiniams kiek jie gauna taškų už tam tikrų užduočių atlikimą;

23.11.4. mokinio gaunami taškai pagal nustatytus kriterijus pildomi mokytojo užrašuose;

23.11.5. taškai už kaupiamąjį vertinimą sumuojami iš anksto mokytojo ir mokinių susitarta tvarka;

23.12. **savarankiškas darbas (įvertinimas įrašomas į kaupiamąjį vertinimą):**

23.12.1. darbas raštu, kurio trukmė pamokoje planuojama mokytojo nuožiūra. Darbo tikslas – sužinoti, kaip mokinys suprato temos dalį, kaip geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis;

23.12.2. darbo metu mokiniai atlieka mokytojo pateiktas užduotis iš jau išmoktų ar naujai išdėstytų temų;

23.12.3. savarankiško darbo metu mokiniai gali naudotis vadovėliais ar kita informacine medžiaga;

23.12.4. patikrinimas gali vykti pasirinktinai (tikrinami ne visų mokinių darbai);

23.12.5. patikrinti ir įvertinti savarankiški darbai turi būti gražinami ne vėliau, kaip per savaitę;

23.12.6. savarankiško darbo įvertinimas įrašomas į kaupiamąjį vertinimą;

23.12.7. apie savarankiško darbo rašymą iš anksto informuoti nebūtina (nebent būtų reikalingos priemonės: žinynai, žodynai, skaičiuotuvai ir kt.).

VIII SKYRIUS PUSMEČIO, METINIAI ĮVERTINIMAI

24. Mokinio mokymosi pasiekimai pusmečio pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas (toliau – dalyko pusmečio įvertinimas) fiksuojamas įrašu ir (arba) balu, taikant 10 balų vertinimo sistemą:

24.1. patenkinamas įvertinimas – įrašai: „atleista“ („atl.“), „įskaityta“ („įsk.“), 4–10 balų įvertinimas;

24.2. nepatenkinamas įvertinimas – „neįskaityta“ („neįsk.“), 1–3 balų įvertinimas.

25. Mokiniui, atlikusiam skirtas vertinimo užduotis, pusmečio įvertinimas išvedamas iš visų per pusmetį gautų pažymių, skaičiuojant jų svertinį arba aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklę. Jei taikomas svertinis vidurkis, mokiniams ir jų tėvams (rūpintojams) mokslo metų pradžioje dalyko mokytojai paaiškina, kokie svertinio vidurkio dėmenys (kontroliniai darbai, projektai ir kt.) daro įtaką pusmečio dalyko įvertinimui ir kokie jų svertiniai koeficientai. Fiksuojamas nepatenkinamas pusmečio dalyko įvertinimas įrašu „neįskaityta“ („neįsk.“), jei mokinys be pateisinamos priežasties nelankė gimnazijos ir iki pusmečio pabaigos neatliko tuo laikotarpiu skirtų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.), nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ar vidurinio ugdymo bendrosiose programose. Jei mokinys neatliko per pusmetį skirtų vertinimo užduočių dėl pateisintų priežasčių (pvz., ligos), fiksuojamas įrašas „atleista“ („atl.“).

26. Mokiniui dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į I ir II pusmečio fiksuotus įvertinimus, skaičiuojant jų aritmetinį arba svertinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisykles. Mokiniams ir jų tėvams (rūpintojams) paaiškinama, kokie svertiniai koeficientai taikomi (jei taikomi) fiksuojant

27. Jei bent vienu pusmečiu fiksuotas įvertinimas įrašu „neįskaityta“ („neįsk.“), tuomet dalyko metinis įvertinimas – „neįskaityta“ („neįsk.“).

28. Mokiniams, turintiems nepatenkinamą pusmečio įvertinimą, rekomenduojama lankyti atitinkamų dalykų konsultacijas. Mokiniams, turintiems nepatenkinamą metinį įvertinimą, mokytojų tarybos nutarimu gali būti skiriami papildomi darbai mokymosi spragoms likviduoti. Papildomų darbų metu mokinys turi atsiskaityti už nepatenkinamai įvertintas temas. Po papildomų darbų išvedamas pažymių vidurkis; papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu. Jei per papildomai

skirtą laiką mokynys nelikviduoja įsiskolinimų, rekomenduojama lankyti atitinkamų dalykų konsultacijas.

29. Jei mokynys, kuris atvyko iš užsienio arba besigydydamas namie, medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, teisės aktų nustatyta tvarka bent vienu ugdymo laikotarpiu kai kurių dalykų nesimokė, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į kitais (turimais) ugdymo laikotarpiais pasiektus mokymosi pasiekimus. Mokinui prieš išvykstant iš mokyklos, kuri vykdė mokinio mokymą medicininės reabilitacijos, sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, išduodama pažyma apie mokymosi pasiekimus (pagal poreikį gali būti pateikiama ir mokinio laikino gydymo laikotarpiu).

30. Tuo atveju, kai mokynys mokydamasis praleidžia klasę ar (ir) mokosi pagal jam individualiajame ugdymo plane numatytus ugdymo laikotarpius, mokymosi pasiekimai gali būti apibendrinami ir vertinimo rezultatas mokiniui fiksuojamas kitu, nei visai klasei nustatytu, laiku.

31. Mokinui, kuriam mokantis pagal vidurinio ugdymo programą pusmečio pabaigoje dalyko kurso programa buvo pakeista iš bendrojo (žymima raide B) į išplėstinį (žymima raide A), pusmečio ar metiniu įvertinimu laikomas mokymosi pasiekimų patikrinimo (įskaitos) įvertinimas.

32. Mokinui, kuris bendrojo ugdymo programos dalį laikinai mokėsi kitos šalies mokykloje pagal tarptautinę bendrojo ugdymo programą (dalyvavo tarptautinio mokinių mobilumo (judumo), mainų programoje), mokymosi laikotarpio rezultatų pripažinimą, įskaitymą Lietuvoje numato ir vykdo gimnazija. Jei mokynys kitos šalies mokykloje kai kurių dalykų nesimokė, sudaromos sąlygos mokytis ir atsiskaityti.

33. Mokinui, atvykusiam iš mokyklos, kurioje jo mokymosi pasiekimai buvo apibendrinami baigiantis trimestriui, pusmečių ir metiniai įvertinimai fiksuojami, gavus tos mokyklos pažymą apie mokymosi pasiekimus, kurioje nurodomi šiam mokiniui fiksuoti dalykų įvertinimai baigiantis pusmečiui.

34. Gimnazija mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo ir kitą informaciją tvarko elektroniniame dienyne.

IX SKYRIUS

VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

35. Dalyko mokytojas:

35.1. efektyviai derina formalų ir neformalų vertinimą;

35.2. vertindamas skatina mokinių mokymosi motyvaciją, stiprina jų pasitikėjimą savimi, siekia padėti mokiniams suvokti bei įveikti mokymosi spragas;

35.3. nustato specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams pritaikytų/individualių programų vertinimo kriterijus;

35.4. nustato vertinimo kriterijus įskaitas laikantiems mokiniams;

35.5. per elektroninį dienyną perduoda informaciją tėvams (rūpintojams) apie mokinių pažangumą ir lankomumą, žodžiu ar raštu (pagal poreikį) informuoja klasės vadovą ir tėvus (rūpintojus) apie mokinių mokymosi pasiekimus bei problemas, laiku išveda pusmečių ir metinius pažymius;

35.6. vertina pastangas, nurodo atsilikimo priežastis, svarstant mokinio kėlimo į aukštesnę klasę klausimą;

36. Klasės vadovas:

36.1. seka ir vertina auklėtinių ugdymo ir saviugdos procesą;

36.2. aptaria su ugdytiniais jų veiklą bei rezultatus, padeda mokiniams išvelgti mokymosi veiklos rezultatų priežastis, numatyti tolesnius ugdymosi tikslus bei jų įgyvendinimo būdus;

36.3. ne rečiau kaip kartą per mėnesį (iki mėnesio 10 dienos) raštu informuoja tėvus (rūpintojus), neprisijungusius prie elektroninio dienyno, apie mokinių mokymąsi ir lankomumą;

36.4. tarpininkauja tarp mokinių ir mokytojų, mokytojų ir tėvų (rūpintojų) sprendžiant mokinių mokymosi bei vertinimo problemas;

36.5. nurodytais terminais direktoriaus pavaduotojui ugdymui pateikia klasės mokinių pusmečių, metines pažangumo ir lankomumo suvestines;

36.6. teikia informaciją apie auklėtinį, svarstant jo pažangumo klausimus, kėlimo į aukštesnę klasę klausimą.

37. Gimnazijos direktorius tvirtina gimnazijos mokinių pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą.

38. Direktoriaus pavaduotojai ugdymui sistemina ir analizuoja gautus vertinimų duomenis, ieško būdų mokymo proceso efektyvinimui, mokinių pasiekimų gerinimui.

X SKYRIUS

MOKINIŲ, JŲ TĖVŲ (RŪPINTOJŲ) PRAŠYMŲ DĖL PASIEKIMŲ ĮVERTINIMO OBJEKTYVUMO NAGRINĖJIMO TVARKA

39. Mokinių, jų tėvų (rūpintojų) prašymai dėl pasiekimų įvertinimo objektyvumo nagrinėjami tokia tvarka:

39.1. mokinys, nepatenkintas gautu įvertinimu, pirmiausia informuoja dalyką dėstantį mokytoją;

39.2. neišsprendus problemos, mokinys informuoja klasės vadovą, klasės vadovas ir mokinys kalbasi su dalyko mokytoju;

39.3. jei mokinys lieka nepatenkintas įvertinimu, klasės vadovas, mokinys ir dalyko mokytojas kreipiasi į direktoriaus pavaduotoją ugdymui. Priimamas sprendimas;

39.4. nepatenkintas priimtu sprendimu (dėl rašto darbų įvertinimo), mokinys arba jo tėvai (rūpintojai) rašo prašymą direktoriui. Prašymas dėl pasiekimų įvertinimo objektyvumo patikrinimo gali būti pateiktas gimnazijos direktoriui per 5 darbo dienas po pasiekimų įvertinimo paskelbimo;

39.4.1. direktorius įsakymu patvirtina komisiją prašymui nagrinėti, kurią sudaro: direktorius arba dalyką kuruojantis direktoriaus pavaduotojas ugdymui, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas (jei prašymą pateikė specialiujų ugdymosi poreikių turintis mokinys, jo tėvai (rūpintojai), du dalyko metodinės grupės atstovai. Komisijoje negali dalyvauti mokytojas, kurio dalyko pasiekimo įvertinimas yra nagrinėjamas;

39.4.2. komisija per 3 darbo dienas nuo prašymo pateikimo datos nustato vertinimo objektyvumą ir parengia raštišką atsakymą mokiniui ar jo tėvams (rūpintojams);

39.4.3. jei mokinys arba jo tėvai (rūpintojai) kreipiasi dėl pusmečio įvertinimo objektyvumo, komisija prašymą turi išnagrinėti per 7 darbo dienas. Komisija parengia mokiniui užduotis, atitinkančias bendrąsias programas, iš visos per atitinkamą laikotarpį išeitęs dalyko medžiagos. Mokinys komisijos nustatytu laiku privalo atvykti ir per nustatytą laiką, dalyvaujant bent dviem komisijos nariams, atlikti užduotis. Užduotis komisija vertina balais. Gautas balas yra galutinis pusmečio įvertinimas.

